

Comença el curs polític català després d'un estiu tranquil com feia anys que no n'hi havia hagut cap. Tanmateix, el retorn a l'activitat política es presenta molt més agitat per a les formacions polítiques catalanes. La sentència del Tribunal Constitucional espanyol sobre l'Estatut i els efectes socials de la greu crisi econòmica colpiren de ple el darrer any de la legislatura catalana.

Recta final de legislatura

Feia anys que no hi havia un estiu tan tranquil pel que fa a la política catalana. Quan no van ser les llargues i convulses negociacions de l'Estatut, van ser les apagades elèctriques, o els conflictes a l'aeroport del Prat, o les negociacions pels incompliments estatutaris, o pel finançament... Això sí, la tragèdia de la mort dels cinc bombers en l'extinció de l'incendi d'Horta de Sant Joan, a final de juliol, ha estat la nota més negra d'aquest estiu.

El cas és que, un cop encarrilat –per bé o per mal, segons qui ho valori– l'acord de la reforma del model de finançament, l'agenda política catalana s'ha relaxat com feia temps que no passava i ha permès la desconexió vacacional a bona part de la classe política catalana. Tot plegat ha

fet que el debat sobre com ha de ser la manifestació arran d'una previsible sentència de Tribunal Constitucional sobre l'Estatut fos pràcticament l'únic protagonista del serial polític estival.

Ara, però, comença un nou curs polític, que tindrà, com és tradicional, el tret definitiu d'inici en els actes de l'Onze de Setembre. Tot fa preveure que aquest curs serà intens, perquè al desenllaç final de la sentència del Tribunal Constitucional sobre l'Estatut, i entomant de ple els temuts efectes socials de la crisi, s'hi afegeix el fet que som al darrer any de la legislatura. De manera que la gestió del dia a dia polític es durà a terme albirant l'horitzó de les eleccions catalanes del 2010. Tot plegat conforma un curs polític que es preveu dens i intens, amb un seguit

de qüestions que marcaran l'agenda política catalana.

Els efectes de la crisi. Quan encara s'ha d'acabar de fixar el finançament autonòmic, amb l'aprovació de la LOFCA, i tot esperant els recursos que provinguin dels pressuposts generals de l'estat, el govern català ha d'afrontar els greus efectes socials que de fa temps que es preveu que implicarà la crisi econòmica. L'extinció dels ingressos de moltes famílies quan s'exhaureixin els subsidis motivarà una forta pressió en les demandes de prestacions i de serveis socials.

Aquest serà un dels problemes més greus que haurà d'afrontar l'administració catalana, que rebrà com gotes d'aigua al bell mig desert els ingressos addicionals que puguin arribar del model de finançament pactat a l'estiu.

Per això serà també un element clau el desplegament de la llei de dependència, que fins ara ha suscitat fortes polèmiques per la migradesa dels recursos que s'hi han destinat. Aquestes

EL TEMPS

JORDI PLAY

A l'esquerra, seu del Tribunal Constitucional espanyol. A la dreta, imatge de l'aeroport de Barcelona, al Prat de Llobregat.

mancances han frustrat les expectatives generades quan s'aprovà aquesta llei, insígnia de les polítiques socials del tripartit.

Més enllà de la necessitat de pal·liar els efectes de la crisi, enguany esdevindran més necessàries que mai les mesures econòmiques per a combatre la crisi. Per exemple, l'impuls de nous sectors econòmics que permetin de crear nova ocupació, la promoció de sectors estratègics que substitueixin els sectors industrials actuals en crisi, a més de mesures per a enfortir la competitivitat de l'economia catalana.

El compliment del finançament.

Cap dels objectius esmentats no és possible sense augmentar substancialment els recursos del govern català. En aquest punt, doncs, és fonamental el compliment del nou model de finançament. Tot i que, ni de lluny, no resoldrà el dèficit fiscal que Catalunya arrossega, el model pactat entre la Generalitat i el govern espanyol hauria d'implicar un increment dels recursos públics catalans. Així i tot, encara resta per veure si tant el redactat final de la LOFCA, que s'ha d'aprovar aquest trimestre, com les partides previstes als pressuposts generals de l'estat acaben complint realment els acords entre el govern català i l'espanyol sobre finançament.

L'amenaça de la sentència. Indiscutiblement, allò que, finalment, determini el Tribunal Constitucional sobre la constitucionalitat dels articles de l'Estatut català impugnats pel PP i el defensor del poble —el socialista Enrique Múgica— marcarà el curs polític català. Fins ara, malgrat que el govern català ha insistit a defensar la indiscutible constitucionalitat del text estatutari, fins i tot diversos membres del govern han destacat la necessitat de donar una resposta política a una hipotètica sentència adversa. També CiU, des de l'oposició, i algunes entitats de l'anomenada societat civil reclamen una posició clara i contundent des de Catalunya si el Constitucional retalla, més o menys directament, algun dels punts fonamentals del text estatutari català.

EFE

El president de la Generalitat de Catalunya, José Montilla, ha volgut deixar clar que la prioritat del govern és plantar cara a la crisi econòmica, i no pas respondre a una retallada de l'Estatut.

I la reacció a Catalunya serà clau per a aquest curs polític. De moment, totes les formacions parlen de la necessitat d'una resposta unitària, malgrat que, de moment, encara no s'ha prefigurat cap element de consens. Sigui com sigui, la setmana passada el president de la Generalitat, José Montilla, va deixar clar que la prioritat actual del govern és fer front a la crisi, i va voler deixar a banda la polèmica estival sobre com havia de ser la reacció catalana, si és que el Tribunal Constitucional retalla substancialment l'Estatut.

Traspessos pendents. Enguany també s'hauran de tancar definitivament algunes competències que es van arrossegant des de fa temps. És el cas del servei de rodalia de Renfe, que, després de molts retards i incompliments, finalment ha quedat ajornat per al gener de l'any vinent. Caldrà veure si finalment s'acompleix aquest traspàs o arriba l'enèsim ajornament. Així mateix, també serà important la negociació amb Madrid del nou model de gestió dels aeroports. Un model que, segons acord del Parlament de Catalunya, ha de permetre a l'administració catalana d'aconseguir una "participació determinant" en el futur consorci que es creï

per a gestionar l'aeroport de Barcelona. En aquest punt caldrà un consens entre les principals formacions catalanes per a interpretar de la mateixa manera el concepte *participació determinant*, a fi de no debilitar la posició catalana enfront dels plantejaments de Madrid, que de segur que seran restrictius.

La llei de referèndums, a punt.

Hi ha diverses lleis que es troben en procés de tramitació, o bé al govern o al Parlament. Són lleis que en alguns casos poden palesar les diverses sensibilitats de cada una de les tres formacions del tripartit, en aquest darrer any de legislatura, és a dir, amb la proximitat de les eleccions del 2010. Són lleis vinculades al Departament de Governació, que afecten l'organització política catalana. És el cas de la llei de referèndums, que es troba als inicis del tràmit parlamentari, després d'haver rebut el vist-i-plau del govern. De manera que, amb tota probabilitat, aquesta llei podrà ser aprovada durant aquest curs polític.

Vegueries, poc consens. Una de les altres lleis, aquesta referida a l'organització administrativa catalana, és la que ha de permetre la transició de la divisió territorial en províncies a la de

La cançó de l'estiu

Dèiem que la tranquil·litat, pel que fa a la informació política catalana, havia atiat un intens debat sobre si calia respondre –i com– una sentència del Tribunal Constitucional que retallés el text de l'Estatut de Catalunya. La proposta de convocar una manifestació, que ja ha rebut el suport dels ex-presidents Pujol i Maragall –un dels pares de la idea, a través d'un article al diari *Avui*–, ha originat aquest estiu un degoteig de declaracions i de contradecaracions que han ultrapassat les fronteres catalanes:

■ **15 agost.** Francisco Caamaño, ministre espanyol de Justícia: “L'Estatut s'aplica des de fa dos anys llargs i no ha passat res d'excepcional. [...] Ni s'ha trencat la unitat de mercat ni els catalans tenen drets diferents dels que tenim la resta dels espanyols.”

■ **17 d'agost.** Josep-Lluís Carod-Rovira, vice-president de la Generalitat de Catalunya: “Si nosaltres sortim al carrer és perquè creiem que allò que va votar el poble de Catalunya és el que ens calia. I això no es toca. Si això es fes abans, jo crec que a Madrid, segons qui s'ho pensaria dues vegades abans de dir segons què. Perquè si sortim després, quan el mal ja és fet, de què servirà?”

■ **18 agost.** Manuel Chaves, ministre espanyol de Política Territorial: “Una manifestació abans de la sentència és una pressió intolerable al Tribunal Constitucional”.

■ **23 d'agost.** Eduardo Madina, secretari del PSE-PSOE: “Les autoritats de Catalunya han d'acatar la sentència de l'Estatut i no liderar-ne el rebuig.”

■ **25 d'agost.** Ernest Benach, president del Parlament de Catalunya: “Estic cansat que uns catalanistes utilitzin la manifestació i l'Estatut per anar contra uns altres catalanistes. S'ha d'acabar. La unitat del país és l'única força que tenim.”

Josep Sánchez Llibre, portaveu d'economia de CiU al Congrés: “Surti què surti del Constitucional, el PSC farà allò que digui el PSOE [...] El PSC, en les qüestions rellevants i importants, no deixa de ser un satèl·lit del PSOE. Digui què digui abans, sempre fa allò que planteja el PSOE.”

José Antonio Alonso, portaveu del PSOE al Congrés dels Diputats: el PSOE “sempre ha dit i continua dient que l'Estatut de Catalunya és constitucional”. Cal “deixar treballar tranquil·lament” el Tribunal Constitucional perquè “faci allò que la Constitució li encarrega”.

vegueries. Tanmateix, en aquest cas, les posicions dins el govern semblen molt allunyades. De moment, doncs, l'únic consens total és al voltant de la constitució de la vegueria de les terres de l'Ebre. Sobre la resta, encara hi ha dubtes que poden endarrerir l'aprovació de

la llei o que poden fer que el procés de transformació cap a les vegueries sigui progressiu, començant per aquelles que tenen un consens prou ampli. De manera que es fa difícil d'imaginar que sigui possible de fixar el nou mapa territorial català definitiu aquest darrer curs.

La llei electoral s'haurà d'esperar.

Encara és més costerut el camí de la llei electoral. Pràcticament ningú no es planteja d'aprovar aquesta assignatura pendent de la política catalana des de fa tres dècades. De moment, sembla que aquest curs s'aprovarà la constitució de la ponència parlamentària que, a partir dels treballs fets per una comissió d'experts, hauria de redactar la nova llei. Però, ara com ara, el consens sembla inassolible. I totes les formacions veuen que aprovar una nova llei electoral un any abans de les eleccions és pràcticament impossible. En canvi, sí que hi pot haver un cert consens en la creació d'un òrgan propi per a regular els processos electorals catalans que, fins ara, han estat tutelats per la junta electoral central, que depèn de l'estat.

Desplegament de la llei d'educació.

Una de les lleis emblemàtiques de la legislatura és la llei d'educació, aprovada pel Parlament el curs passat. Tot amb tot, l'aprovació d'aquesta llei va fer palesa la divisió entre les formacions del tripartit, quan un dels socis, ICV-EUiA, no hi donà suport. La llei, a més a més, no compta amb bona part de les principals organitzacions sindicals de l'ensenyament públic. De manera que el desplegament d'aquesta llei pot ser un dels punts calents de l'agenda política catalana.

Llei del cinema.

En l'àmbit cultural, el Departament de Cultura treballa en el projecte de llei del cinema. Un projecte que preveu mesures per a promoure el cinema català i la distribució de cinema en català a les sales del Principat. L'ambició de l'esborrany del projecte, pel que fa a l'intent d'igualar la presència del català a la cartellera cinematogràfica, també serà un debat que posarà a prova la capacitat de consens entre les formacions del tripartit i la capacitat de resistència de la política catalana contra les pressions que les *majors*, les companyies internacionals de distribució –en gran part instal·lades a Madrid–, faran contra tal iniciativa legislativa.

Enric Rimbau